

سورة الاحقاف

Sahibi
Türkiye Diyanet Vakfı

Yönetim

İSAM, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi

İcadiye Bağlarbaşı caddesi 40 Üsküdar 34662 İstanbul
Tel : (0 216) 474 08 50 Faks : (0 216) 474 08 74 Elektronik posta : isam@isam.org.tr

Basım, Dağıtım ve Pazarlama

Türkiye Diyanet Vakfı Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi

OSTİM Örnek Sanayi Sitesi, 1. cadde, 358. sokak 11, Yenimahalle 06370 Ankara
Tel : (0 312) 354 91 31 Faks : (0 312) 354 91 32 Elektronik posta : tdvyayin@diyanetvakfi.org.tr

© Bütün yayın hakları
Türkiye Diyanet Vakfı'na aittir.

Yazı ve fotoğraflar
kaynak gösterilmeden kullanılamaz.

ISBN 978-975-389-427-2 (Takım)
978-975-389-713-6 (41. cilt)

TÜRKİYE DİYANET VAKFI

İSLÂM

ANSİKLOPEDİSİ

CİLT 41

TEVEKKÜL - TÛSTERİ

İstanbul 2012

Başkan

Prof. Dr. M. Âkif AYDIN

Yönetim Kurulu

Prof. Dr. İbrahim Kâfi DÖNMEZ

Prof. Dr. İsmail E. ERÜNSAL

Doç. Dr. Ahmet ÖZEL

Dr. Eyyüp Said KAYA

Başkan Yardımcıları

Dr. Tuncay BAŞOĞLU

Dr. Eyyüp Said KAYA

Dr. Ömer TÜRKER

Genel Sekreter

Dr. M. Kâmil YAŞAROĞLU

İnceleme Kurulu

Prof. Dr. Bekir TOPALOĞLU (Başkan)
Doç. Dr. Ahmet ÖZEL (Başkan Yardımcısı)
Prof. Dr. Ali BARDAKOĞLU
Prof. Dr. Mustafa ÇAĞRICI
Prof. Dr. Metin YURDAGÜR (Koordinatör)

Araştırmacılar Kurulu

Prof. Dr. İsmail E. ERÜNSAL
Prof. Dr. Hayreddin KARAMAN
Doç. Dr. Salime Leyla GÜRKAN
Dr. Tuncay BAŞOĞLU
Dr. Ali Hakan ÇAVUŞOĞLU
Dr. Eyyüp Said KAYA
Dr. Mehmet Suat MERTOĞLU

Araştırmacılar

Doç. Dr. Salime Leyla GÜRKAN
Dr. Tuncay BAŞOĞLU
Dr. Ertuğrul BOYNUKALIN
Dr. Semih CEYHAN
Dr. Vildan S. COŞKUN
Dr. Ali Hakan ÇAVUŞOĞLU
Dr. Eyyüp Said KAYA
Dr. Mehmet Suat MERTOĞLU
Dr. Halit ÖZKAN
Dr. Ömer TÜRKER

TEKNİK REDAKSİYON
Prof.Dr. Ahmet TOPALOĞLU

Madde Tesbit ve İç Kontrol
Kasım KIRBIYIK

İmlâ
Dr. İsa KAYAALP

Teknik Kontrol
Prof. Dr. Hasan AKSOY
Prof. Dr. A. Azmi BİLGİN

Bibliyografya
İsmail ÖZBİLGİN
Abdülkadir ŞENEL

YAYIN MÜDÜRLÜĞÜ
Ahmet YILMAZ (Müdür)

Sayfa Düzeni
Nedim GÜNEY

Resimleme
Enis KARAKAYA / M.A.
Ahmet AKMAN

Çizim
Oğuz KALLEK

İSAM Yayınları
M. Emin ALBAYRAK (Grafik)
Ender BOZTÜRK (Sayfa Düzeni)
Sema DOĞAN (Yayın Takip)

SİPARİŞ ve TAKİP MÜDÜRLÜĞÜ
Sabahattin YENİCE (Müdür)

Ş. Memduh GÜZELER
Levent AKÇALAR
Ahmet Ali TONYALI

Dizgi
Mustafa DURSUN
Süleyman ÖZEL

Tashihi
Hüseyin Hilmi KURTULMUŞ
İnayet BEBEK
Mehmet GÜNYÜZLÜ
Osman SEVİM
Nedret TOPÇU
Rabia AYDIN

BİLGİ İŞLEM
Ş. Bilal ÇAVUŞOĞLU (Müdür)

Ali ÇETİNGÖZ
Ali Rıza SET
Coşkun YILDIRIMTÜRK

BASIM, DAĞITIM ve PAZARLAMA

TDV Yayın Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi
Ömer KARA (İşletme Müdürü)
Ömer HASİPEK (Malî ve İdarî İşler Müdürü)
Önder SANCAK (Ticaret ve Pazarlama Müdürü)
Nurettin SİĞİNÇ (Yayınlar ve Tesisler Müdürü)
Mahmut SÜLEYMANOĞLU (Satınalma Müdürü)
Yalçın AKTAN (Matbaa Şefi)

KÜTÜPHANE ve
DOKÜMANTASYON MÜDÜRLÜĞÜ

Prof.Dr. İsmail E. ERÜNSAL (Danışman)

M. Birol ÜLKER (Müdür)
Recep YILMAZ (Müdür Yardımcısı)
Cemil Cahit CAN (Müdür Yardımcısı)

Teknik Hizmetler
Ali Yücel YÜRÜK
Hüseyin KARAER
Salih SANDAL
Ali SAVRAN
Zeynep SAVRAN
Çetin TÜYLÜ

Okuyucu Hizmetleri
Abdurrahman M. HACİİSMAİLOĞLU
Suat ÇOBAN
Mehmet EĞİLMEZ
Eda YILMAZ

Satın Alma
Ekrem ARSLAN
Hasan DİRİARIN

Süreli Yayınlar ve Mübâdele
Fatma ÇALIŞKAN
Abdurrahman KAYA
Kaan ÇINAR

Dokümantasyon
Cemal TOKSOY
Nuri TAŞKIN

Fotokopi
Şevki BAYKUŞ
Serkan KURU
S. Volkan KURU

Arşiv
Kenan YILDIZ
Nuray Urganç GÜLER
Neslihan ARACI
Esra MUHACİR

Cilt Atölyesi
Kasım KARŞIĞIL
Ali SARICAN

MUHASEBE MÜDÜRLÜĞÜ
Atalay ALPTEKİ (Müdür)
Metin ALTINOK
Köksal DAL
Sercan SAMANCI

PERSONEL ve İDARİ İŞLER MÜDÜRLÜĞÜ
Yakup KAHRAMAN (Müdür)
Bayram GÜNEŞ (Müdür Yardımcısı)
İbrahim AKMANOĞLU
Emine ALTUN
Mustafa KALAYCI
Rıdvan GÜNEL

İLİM KURULLARI ÜYELERİ

Prof.Dr. Hasan AKSOY (Türk Dili ve Edebiyatı)	Dr. Ali Hakan ÇAVUŞOĞLU (Fıkıh)	Enis KARAKAYA (M.A.) (İslâm Sanatları / Mimari)	Prof.Dr. İskender PALA (Türk Dili ve Edebiyatı)
Prof.Dr. Ömer Faruk AKÜN (Türk Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. İlyas ÇELEBİ (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)	Prof.Dr. Hayreddin KARAMAN (Fıkıh)	Dr. Mehmet Ali SARI (Tefsir)
Prof.Dr. Ali AKYILDIZ (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Y.Doç.Dr. Ahmet Vefa ÇOBANOĞLU (İslâm Sanatları / Mimari)	Prof.Dr. Ahmet KAVAS (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Muhittin SERİN (İslâm Sanatları / Hat)
Nurettin ALBAYRAK (Türk Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. İbrahim Kâfi DÖNMEZ (Fıkıh)	Dr. Eyyüp Said KAYA (Fıkıh)	Prof.Dr. Mustafa SİNANOĞLU (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Dr. Tayyar ALTIKULAÇ (Tefsir)	Prof.Dr. İsmail DURMUŞ (Arap Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. Mahmut KAYA (İlimler Tarihi, İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Abdülkadir ŞENEL (Hadis)
Doç.Dr. Muhammed ARUÇI (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)	Dr. Mehmet EFENDİOĞLU (Hadis)	Dr. İsa KAYAALP (Türk Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. Recep ŞENTÜRK (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)
Prof.Dr. Fahrettin ATAR (Fıkıh)	Prof.Dr. Feridun EMECEN (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Doç.Dr. Seyfi KENAN (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Doç.Dr. Nuri TINAZ (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)
Doç.Dr. Casım AVCI (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Mehmet ERKAL (Fıkıh)	Kasım KIRBIYIK (İlimler Tarihi)	Doç.Dr. Cengiz TOMAR (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)
Prof.Dr. Bilal AYBAKAN (Fıkıh)	Y.Doç.Dr. Muhammed EROĞLU (Tefsir)	Prof.Dr. Ali KÖSE (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Prof.Dr. Ahmet TOPALOĞLU (Türk Dili ve Edebiyatı)
Prof.Dr. M. Âkif AYDIN (Fıkıh)	Prof.Dr. İsmail E. ERÜNSAL (Türk Dili ve Edebiyatı)	Dr. Rıza KURTULUŞ (Fars Dili ve Edebiyatı)	Doç.Dr. Aydın TOPALOĞLU (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)
Prof.Dr. Halis AYHAN (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Prof.Dr. Semavi EYİCE (İslâm Sanatları / Mimari)	Prof.Dr. Günay KUT (Türk Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. Bekir TOPALOĞLU (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Beşir AYVAZOĞLU (Türk Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. Mustafa FAYDA (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. İlhan KUTLUER (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Prof.Dr. Metin TUNCEL (İslâm Ülkeleri Coğrafyası)
Dr. Nihat AZAMAT (Tasavvuf)	Doç.Dr. İhsan FAZLIOĞLU (İlimler Tarihi)	Prof.Dr. Cevdet KÜÇÜK (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Y.Doç.Dr. Zülfikar TÜCCAR (Arap Dili ve Edebiyatı)
Prof.Dr. Ali BARDAKOĞLU (Fıkıh)	Dr. Hilal GÖRGÜN (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Doç.Dr. Mustafa Sabri KÜÇÜKAŞCI (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Dr. Ömer TÜRKER (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)
Prof.Dr. Kemal BEYDİLİ (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Tahsin GÖRGÜN (Fıkıh, İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Dr. Mehmet Suat MERTOĞLU (Tefsir)	Y.Doç.Dr. İsmail TÜRKOĞLU (Türk Tarihi ve Medeniyeti)
Doç.Dr. Mustafa L. BİLGE (İslâm Ülkeleri Coğrafyası)	Prof.Dr. Şinasi GÜNDÜZ (Dinler Tarihi)	Prof.Dr. M. Orhan OKAY (Türk Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. Abdullah UÇMAN (Türk Dili ve Edebiyatı)
Prof.Dr. A. Azmi BİLGİN (Türk Dili ve Edebiyatı)	Fuat GÜNEL (Dinler Tarihi)	Prof.Dr. Reşat ÖNGÖREN (Tasavvuf)	Prof.Dr. Süleyman ULUDAĞ (Tasavvuf)
Doç.Dr. Abdülhamit BİRİŞİK (Tefsir)	Doç.Dr. Salime Leyla GÜRKAN (Dinler Tarihi)	Prof.Dr. Mustafa ÖZ (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)	Prof.Dr. Mustafa UZUN (Türk Dili ve Edebiyatı)
Prof.Dr. İdris BOSTAN (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Yusuf HALAÇOĞLU (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Abdülkerim ÖZAYDIN (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Doç.Dr. İlyas ÜZÜM (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Dr. Ertuğrul BOYNUKALIN (Fıkıh)	Prof.Dr. Ömer Faruk HARMAN (Dinler Tarihi)	Prof.Dr. Abdülkadir ÖZCAN (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Dr. M. Kâmil YAŞAROĞLU (Fıkıh)
Doç.Dr. Mehmet BOYNUKALIN (Fıkıh)	Prof.Dr. İbrahim HATİBOĞLU (Hadis)	Prof.Dr. Azmi ÖZCAN (Türk Tarihi ve Medeniyeti, İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Yusuf Şevki YAVUZ (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Prof.Dr. Nebi BOZKURT (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Ekmeleddin İHSANOĞLU (İlimler Tarihi)	Y.Doç.Dr. Nuri ÖZCAN (İslâm Sanatları / Müsiki)	Prof.Dr. M. Saim YEPREM (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Prof.Dr. Ş. Tufan BUZPINAR (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Mehmet İPŞİRLİ (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. Tahsin ÖZCAN (Türk Tarihi ve Medeniyeti)	Prof.Dr. İsmail YİĞİT (İslâm Tarihi ve Medeniyeti)
Dr. Semih CEYHAN (Tasavvuf)	Dr. Âlim KAHRAMAN (Türk Dili ve Edebiyatı)	Doç.Dr. Ahmet ÖZEL (Fıkıh)	Prof.Dr. Metin YURDAGÜR (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)
Dr. Vildan S. COŞKUN (Türk Dili ve Edebiyatı)	Prof.Dr. Cengiz KALLEK (Fıkıh)	Prof.Dr. Şükrü ÖZEN (Fıkıh)	Prof.Dr. Ahmet YÜCEL (Hadis)
Prof.Dr. Mustafa ÇAĞRICI (İslâm Düşüncesi ve Ahlâk)	Prof.Dr. M. Yaşar KANDEMİR (Hadis)	Prof.Dr. M. Sait ÖZERVERLİ (Kelâm ve Mezhepler Tarihi)	
	Prof.Dr. Mustafa KARA (Tasavvuf)		